

מסכת תענית

פרק ד

א. בשלשה פרקים בונה כהנים נושאים את כפיהם ארבע פעמים ביום, בשרהית, במוסף ובמנחה ובנעלת שעירים, בתעניות ובמעמדות וביום הפורים:

ב. אלו הן מעמדות, לפי שנאמר (במדבר כח), צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי, וכי היאך קרבנו של אדם קרב, והוא אינו עומד על גביו, התקינו נביים בראשונים עשרים וארבע משמרות. על כל משמר וממשמר היה מעמד בירושלים של כהנים, של לוים, ושל ישראלים. הגיע זמן המשמר לעלות, כהנים ולויים עולים לירושלים, וישראל שבחותו משמר מתקבשים לעריכו וקוראים במשה בראשית:

ג. ואנשי המועד היו מתעניין ארבעה ימים בשבוע, מיום שני ועד יום חמישי. ולא היו מתעניין ערב שבת, מפני כבוד השבת. ולא באחד בשבת, כדי שלא יצא ממנוחה וענג ליגעה ותענית וימתו.

בַּיּוֹם הָרָאשׁוֹן, בִּרְאָשִׁית, וְהִי רְקִיעַ. בְּשָׁנִי, יְהִי רְקִיעַ, וַיְקֻווּ הַמִּים.
בְּשָׁלִישִׁי, יְקֻווּ הַמִּים, וְהִי מֶאֱרָת. בְּרְבִיעִי, יְהִי מֶאֱרָת, וַיְשַׁרְצֻוּ
הַמִּים. בְּחִמֵּישִׁי, יְשַׁרְצֻוּ הַמִּים, וַתֹּצֶא הָאָרֶץ. בְּשָׁשִׁי, תֹּצֶא הָאָרֶץ,
וַיְכַלְוּ הַשָּׁמִים. פְּרָשָׁה גְּדוֹלָה, קָוְרֵין אֹתָה בְּשָׁנִים, וַהֲקֹטְנָה בִּיחִיד,
בְּשִׁבְרִית וּבָמוֹסֵף. וּבִמְנַחָּה נְכָנסִין וּקָוְרֵין עַל פִּיהָו, קָוְרֵין אֶת
שְׁמָעָ. עַרְבָּ שְׁבָת בִּמְנַחָּה לֹא הִיוֹ נְכָנסִין, מִפְנֵי כְּבוֹד הַשְּׁבָת:

ד. כֹּל יוֹם שִׁבְעַשֶּׁת בְּהַלֵּל, אֵין בָּו מַעֲמָד בְּשִׁבְרִית. קָרְבָּנו מַוְסֵּף, אֵין
בָּו בְּגַעַילָה. קָרְבָּנו עָצִים, אֵין בָּו בִּמְנַחָה, דָבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא. אָמַר לוֹ
בָּו עַזָּאי, כִּי הִיא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שׁוֹגָה, קָרְבָּנו מַוְסֵּף, אֵין בָּו בִּמְנַחָה.
קָרְבָּנו עָצִים, אֵין בָּו בְּגַעַילָה. חִזְרָ רַבִּי עֲקִיבָא לְהִזְרָ שׁוֹגָה כְּבוֹ
עַזָּאי:

ה. זָמֵן עָצֵי כְּהָנִים וְהָעָם, תְּשִׁיעָה. בְּאַחֲד בְּגִיסּוֹ, בְּנֵי אֶרְחָ בָּן יְהוָה.
בְּעִשְׁרִים בְּתִמְעוֹן, בְּנֵי דָוִד בָּן יְהוָה. בְּחִמְשָׁה בְּאָב, בְּנֵי פְּרֻעָה בָּן
יְהוָה. בְּשִׁבְעָה בָּו, בְּנֵי יְוָנָךְ בָּן רַכְבָּ. בְּעִשְׁרָה בָּו, בְּנֵי סְנָאָה בָּן
בְּנִימָן. בְּחִמְשָׁה עָשָׂר בָּו, בְּנֵי זְפֹרָא בָּן יְהוָה, וְעַמָּהֶם כְּהָנִים וְלוֹזִים
וְכָל מֵי שְׁטָעָה בְּשִׁבְטוֹ, וּבְנֵי גּוֹנְבִּי עַלִי בְּנֵי קֹוֹצְעִי קָצִיעָות. בְּעִשְׁרִים
בָּו, בְּנֵי פְּחַת מוֹאָב בָּן יְהוָה. בְּעִשְׁרִים בְּאַלְלָל, בְּנֵי עֲדִין בָּן יְהוָה.
בְּאַחֲד בְּטִבָּת שָׁבוּ בְּנֵי פְּרֻעָה שׁוֹנֵה. בְּאַחֲד בְּטִבָּת לֹא קִיה בָּו מַעֲמָד,
שְׁהִיא בָּו הַלֵּל וּקָרְבָּנו מַוְסֵּף וּקָרְבָּנו עָצִים:

ו. חַמְשָׁה דִּבְרִים אִירְעֻוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּשֶׁבַע עָשָׂר בְּתָמוֹז וְחַמְשָׁה
בְּתָשְׁعָה בָּאָב. בְּשֶׁבַע עָשָׂר בְּתָמוֹז נִשְׁפְּכוּרְוּ הַלּוּחוֹת, וְכַטֵּל הַקְּמִיד,
וְהַבְּקָעָה הַעִיר, וְשָׁרֶף אֲפּוֹסְטָמוֹס אֶת הַתּוֹרָה, וְהַעֲמִיד צָלָם בַּהִיכָּל.
בְּתָשְׁעָה בָּאָב נִגְזַּר עַל אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יִכְּסֹו לְאָרֶץ, וְחַרְבָּתְּ הַבַּיִת
בְּרָאשׁוֹנָה וּבְשָׁנָנָה, וְגַלְכָּה בַּיְתָר, וְגַחְרֵשָׁה הַעִיר. מִשְׁנְכָנָס אָב,
מִמְּעָטָין בְּשָׁמָחָה:

ז. שְׁבַת שְׁחָל תְּשָׁעָה בָּאָב לְהִיוֹת בְּתוֹךְהָ, אָסּוֹר מַלְסָפֶר וּמַלְכָבֶס,
וּבְחַמְישִׁי מְתִרְיוֹן מִפְנֵי כְּבָוד הַשְּׁבַת. עָרֵב תְּשָׁעָה בָּאָב לֹא יִאֱכָל אָדָם
שְׁנִי תְּבַשְּׁילִין, לֹא יִאֱכָל בָּשָׂר וְלֹא יִשְׁפָּה יָינָן. רְבָּנו שְׁמָעוֹן בָּנו
גָּמְלִיאֵל אוֹמֵר, יִשְׁגָּה. רְבִי יְהוֹדָה מְחִיב בְּכִפְיַת הַמְּטָה, וְלֹא הַזְׁדוֹ לֹז
חֲכָמִים:

ח. אָמֵר רְבָּנו שְׁמָעוֹן בָּנו גָּמְלִיאֵל, לֹא קְיוּ יָמִים טוֹבִים לִיְשְׁרָאֵל
כְּחַמְשָׁה עָשָׂר בָּאָב וּכְיוֹם הַכְּפּוּרִים, שְׁבַהּוּ בְּנוֹת יְרוֹשָׁלַיִם יוֹצְאֹת
בְּכָלֵי לְבָנו שְׁאוֹלִין, שֶׁלֹּא לְבִיְשׁ אֶת מֵי שְׁאיַין לוֹ. כָּל הַכְּלִים טַעֲונָנִין
טְבִילָה. וּבְנוֹת יְרוֹשָׁלַיִם יוֹצְאֹת וְחֹלוֹת בְּכֶרֶמיָּם. וּמָה קְיוּ אָוּמָרוֹת,
בָּחוֹר, שֶׁאָנָּא עִינִּיךְ וּרְאָה, מָה אָפָּה בּוֹרֵר לְהָ. אֶל פְּתָן עִינִּיךְ בְּנוֹי,
תְּנוּ עִינִּיךְ בְּמַשְׁפָּהָה. שְׁקָר הַחֲנוּ וְהַכְּל הַיְפִי, אֲשֶׁה יְרָאָת הֵ' הִיא
תַּתְהַלֵּל (מִשְׁלי לֹא). וְאָוּמָר, תְּנוּ לָהּ מִפְרֵי יְדֵיכָה, וַיַּהַלְלוּךְ בְּשָׁעָרִים
מַעֲשֵׂיךְ. וְכֹנֶה הוּא אָוּמָר, צְאֵנָה וּרְאֵנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלָמָה
בְּעַטְרָה שְׁעַטְרָה לוֹ אָמוּ בַּיּוֹם חַתְּנָתוֹ וּבַיּוֹם שָׁמָחָת לְבָוֹ (שיר

השירים ג). בַּיּוֹם חַמְבָּתָו, זֶה מִתְנַעַן תֹּרֶה. וּבַיּוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ, זֶה בְּנֵין
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שִׁיבְגָּה בְּמִתְרָה בְּיִמְינָו. אָמֵן:
